

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY

W MIĘDZYCHODZIE W 2014 r.

Rok 2014 to trzeci na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat okres, w którym wystąpił znaczący 32% -owy spadek liczby osób bezrobotnych w stosunku do roku poprzedniego. Różne jednak są przyczyny tego spadku. W roku 2007 była to o 1000 większa niż w poprzednich latach liczba ofert pracy, w 2008 r. nadal utrzymująca się wysoka liczba ofert oraz większy budżet na aktywizację lokalnego rynku pracy. Natomiast w 2014 r. głównym powodem spadku bezrobocia była mniejsza o 430 liczba osób rejestrujących się – w porównaniu do roku ubiegłego (2013 r. – 2896 osób, 2014 r. – 2466 osób). Należy zauważyć, że w tym okresie rozpoczynał swoją działalność AMAZON, który rekrutował do pracy również osoby z naszego powiatu. W giełdzie zorganizowanej w tym celu brały udział także osoby nie zarejestrowane jako bezrobotne. Tak więc większe możliwości znalezienia pracy, dowodem czego jest także większa o 200 liczba ofert pracy oraz mniejsza o ponad 50 liczba rejestrujących się absolwentów szkół (do końca X 2013 r. – zarejestrowało się 81 absolwentów, 2014 r. – 26) prawdopodobnie zdecydowały o mniejszym napływie w rejestrowanym bezrobociu.

Na koniec 2014 r. zarejestrowane były 992 osoby bezrobotne, o 467 mniej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Stopa bezrobocia również spadła; z 12% do 8,4%.

Jeśli chodzi o wielkość stopy bezrobocia powiat nasz uplasował się na 11 miejscu wśród wielkopolskich powiatów; najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie wągrowieckim – 16%, a najniższą w poznańskim – 3,3%. W województwie stopa bezrobocia na koniec roku wynosiła 7,8%, a w kraju 11,5%.

Spadek bezrobocia odnotowano we wszystkich gminach powiatu, największy w gminie Kwilcz – o 37%.

Głównym powodem wyłączeń z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy – dotyczył on 52% wszystkich osób wyrejestrowanych. Średniorocznie pracę podejmuje ponad 1500 osób bezrobotnych. W 2014 r. były to 1522 osoby.

Nadal wśród osób bezrobotnych dominowały kobiety, które stanowiły 62% wszystkich zarejestrowanych osób. Problem bezrobotnych kobiet jest bardziej złożony, zwłaszcza pod względem długotrwałego pozostawania bez pracy. I nie dotyczy ten problem kobiet starszych, wręcz przeciwnie – problem długotrwałego bezrobocia dotyczy głównie kobiet w wieku od 25 do 44 lat, zwłaszcza np. samotnie wychowujących dzieci czy kobiet żyjących w związkach partnerskich – a więc osób dla których status bezrobotnego niezbędny jest dla uzyskania świadczeń z opieki społecznej czy do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Osoby te zazwyczaj nie przyjmują oferowanych im propozycji pracy. Kolejną grupę, zwiększającą liczbę długotrwale bezrobotnych kobiet stanowią kobiety, które pomimo wykazywanej aktywności np. poprzez uczestnictwo w stażach czy pracach społecznie użytecznych uznawane są w świetle obowiązujących przepisów jako osoby bezrobotne, w tym długotrwale. Przepis stanowi, że o takim statusie mówi się, gdy określona osoba w okresie ostatnich 24 miesięcy pozostaje bez pracy łącznie przez okres 12 miesięcy. Osoby odbywające staż oraz osoby wykonujące prace społecznie użyteczne nie są wyrejestrowywane z ewidencji bezrobotnych, co oznacza, że okresy ich wykonywania zaliczane są do okresu pozostawania bez pracy, a to z kolei wpływa na wzrost wskaźnika długotrwałego bezrobocia. W wymienionych przypadkach system dokonuje bowiem wyłączeń, a więc przerywania okresu bezrobocia tylko do celów statystycznych.

W 2014 r. na koniec grudnia co druga zarejestrowana kobieta posiadała status długotrwale bezrobotnej (dotyczyło to 300 kobiet, czyli 49% z nich), podczas gdy rok wcześniej co trzecia (34,6%). Ogółem - osoby długotrwale pozostające bez pracy stanowiły 41% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, o 11 punktów procentowych więcej niż w roku poprzednim.

Pozytywną tendencję odnotowano natomiast w grupie osób młodych, w której spadek zarejestrowanych osób w wieku do 25 r.ż. oraz ich odsetek w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych utrzymywał się już trzeci rok (liczba tych bezrobotnych z 391 w 2012 r. zmalała do 188 w 2014 r., zaś ich odsetek z 25,5% w 2012 r. spadł do 19% w 2014 r.). Są to osoby na aktywizację których Ministerstwo przeznacza najwięcej środków finansowych w ramach programów rynku pracy.

Wśród zarejestrowanych dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym oraz niższym, które stanowiły 62% wszystkich bezrobotnych, czyli podobnie jak w latach poprzednich. Osoby z takim wykształceniem najdłużej pozostają bez pracy – stanowią one 64% wszystkich osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Pod względem zapotrzebowania na pracowników rok 2014 był lepszy od poprzedniego. Pracodawcy zgłosili 1423 oferty – o 214 więcej niż w 2013 r.

402 oferty, czyli 28% było subsydiowanych ze środków FP i EFS (zalicza się do nich staże, prace interwencyjne i społecznie użyteczne, roboty publiczne, doposażone miejsca pracy).

W blisko połowie (w 46%) oferty pracy pochodziły od pracodawców mających swoje siedziby poza naszym powiatem - 659 ofert. Pozostałe 764 oferty pochodziły od lokalnych pracodawców.

Co istotne - w ostatnich latach obserwujemy coraz większe zainteresowanie naszych lokalnych pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców zza wschodniej granicy - obywateli Republiki: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainy a także Federacji Rosyjskiej. Mogą oni wykonywać pracę bez zezwolenia wojewody przez okres do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

W roku 2012 np. pracodawcy zarejestrowali w naszym urzędzie 16 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy obywatelom wymienionych państw, w 2014 r. były to 44 oświadczenia, a w roku bieżącym tylko w pierwszym kwartale zarejestrowaliśmy już 62 oświadczenia.

Osoby te w większości zatrudniane są sezonowo przy pracach prostych w rolnictwie, ale też jako kierowcy i pokojówki. Dla naszych bezrobotnych stanowią oni swoistą konkurencję, bo wykonują pracę za niższe wynagrodzenie niż obowiązujące minimalne i z reguły na podstawie umowy o dzieło, na których to warunkach obowiązujące przepisy o promocji zatrudnienia nie zezwalają zatrudniać osób bezrobotnych, dla których odpowiednią pracą przepisy określają taką, za wykonywanie której (bez względu na rodzaj umowy) pracownik otrzymuje wynagrodzenie w wysokości co najmniej obowiązującej płacy minimalnej.

Najwięcej pracowników poszukiwały agencje zatrudnienia, takie jak JOB IMPULSE POLSKA Sp. z o.o. Poznań, która zgłosiła 145 wolnych miejsc pracy u pracodawcy użytkownika „Pas Polska Sp. z o.o.” w Opalenicy, zajmującego się produkcją wiązek kablowych oraz MANPOWER GROUP Sp. z o.o. Warszawa – 100 miejsc pracy dla pracodawcy użytkownika „AMAZON” w Sadach koło Poznania, zajmującego się logistyką magazynową. Dla tej ostatniej zorganizowaliśmy giełdę pracy, w której uczestniczyło 111 osób bezrobotnych, a także osoby nie posiadające takiego statusu.

Więcej szczegółowych informacji z zakresu pośrednictwa pracy realizowanego w ubiegłym roku znajduje się w przekazanych Państwu materiałach, stanowiących załącznik do sprawozdania.

Poza pośrednictwem w znalezieniu pracy pracownicy urzędu świadczyli również usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. Z pomocy doradcy zawodowego korzystały głównie osoby młode do 25 r. ż. oraz osoby 50+, dla których w większości zorganizowano zajęcia grupowe w formie 18 warsztatów. Z kolei z indywidualnych porad korzystały przede wszystkim kobiety z terenów wiejskich, które bez pracy pozostawały krócej niż 6 miesięcy. Ogółem z indywidualnej porady doradcy zawodowego skorzystało w ubiegłym roku 301 osób bezrobotnych.

Dodatkowo od maja 2014 r. doradca zawodowy sprawuje funkcję doradcy klienta (bezrobotnego) dla ponad 150 (obecnie) osób bezrobotnych. Zadania związane z tą funkcją polegają na stałej opiece, kontakcie i pracy ze ściśle określonymi osobami bezrobotnymi – od momentu ich rejestracji aż do wyłączenia z ewidencji.

Kolejną realizowaną przez urząd usługą były szkolenia. W 2014 r. zorganizowano 18 szkoleń, w których uczestniczyło 55 osób. W ramach 2 szkoleń grupowych z zakresu przedsiębiorczości przeszkolono 30 osób, a kolejne 25 skorzystało ze szkoleń indywidualnych.

Po zakończeniu szkoleń 74 osoby, czyli 98% uczestników podjęło pracę w okresie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia. Szkolenia dla 43 osób finansowane były ze środków EFS, a dla pozostałych z FP.

Poza wymienionymi usługami rynku pracy urząd wspierał aktywizację zawodową osób bezrobotnych, finansując bądź współfinansując programy rynku pracy. Na ten cel w 2014 r. przeznaczyliśmy kwotę **2 992 700 zł**, na którą składały się środki limitu ustalonego algorytmem oraz środki na realizację projektu systemowego w ramach POKL Projekt „Twój wybór Twój sukces”. Dodatkowo realizowaliśmy rozpoczęty w 2013 r. projekt pozakonkursowy z POKL działanie 6.1.1. „Aktywni przed trzydziestką”, w ramach którego w 2014 r. sfinansowano działania o wartości 278 666 zł. (szkolenia i staże).

Przy pomocy tych środków zaktywizowano ogółem 535 osób bezrobotnych, którym udzielono 565 wsparć, w tym:

- 55 w formie szkoleń,
- 40 w postaci dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 8 poprzez dofinansowanie pracodawcom tworzonych miejsc pracy dla osób bezrobotnych,
- 232 w formie stażu,
- 14 w drodze zatrudnienia na robotach publicznych,
- 31 na pracach interwencyjnych,
- 185 w ramach prac społecznie użytecznych.

Ze środków FP zaktywizowano 296 osób, a z EFS 239.

Najwięcej osób skorzystało ze stażu i prac społecznie użytecznych – ogółem 74% wszystkich zaktywizowanych osób.

Podobnie prezentują się wydatki poniesione na poszczególne formy wsparcia. Najwięcej – 53% wszystkich środków przeznaczono na staże, w drugiej zaś kolejności na dotacje dla bezrobotnych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, których koszt wyniósł 26% wszystkich wydatków.

Pomoc w postaci finansowanych form aktywizacji co do zasady adresowana była do osób należących do tzw. grup ryzyka na rynku pracy. Tak więc ponad 1/3 aktywizowanych to osoby do 25 roku życia, co piąta aktywizowana osoba miała ukończone 50 lat a co trzecia pozostawała długotrwale bez pracy. Większość aktywizowanych osób – 55% stanowiły kobiety. Część tych osób często spełniała łącznie kryteria ustawowe określone dla kilku grup ryzyka.

Z pomocy urzędu korzystały również inne, nie należące do wymienionych grup osoby, którym poza usługą pośrednictwa czy poradnictwa zawodowego udzielano np. dotacji czy kierowano na finansowane przez urząd szkolenia. Uwzględnione one zostały w ogólnej liczbie osób objętych wsparciem.

W 2014 r. urząd wydał z Funduszu Pracy ogółem kwotę 7 812 800 zł, w której dominowały koszty poniesione na wypłatę zasiłków i składek na ZUS, które łącznie stanowiły 49% wszystkich wydatków (3 792 300 zł). Drugą wielkością w wydatkach były koszty realizacji programów rynku pracy, których udział we wszystkich wydatkach Funduszu wyniósł 36% (3 131 357 zł).

Średnia efektywność zatrudnienia uzyskana w 2014 r. (wg sprawozdania MPiPS) dla wszystkich form aktywizacji, z wyłączeniem prac społecznie użytecznych, wyniosła 91,6%, czyli była znacznie wyższa – o 11,3 pkt. proc. od średniej osiągniętej w 2013 r. Dla poszczególnych form aktywizacji przedstawiała się następująco:

- 98,2% szkolenia,
- 100% roboty publiczne,
- 95,5% prace interwencyjne
- 87,4% staże,
- 100% dotacje,
- 100% doposażenie miejsc pracy.

Przy realizacji zadań statutowych Urząd współpracował m.in. z:

- ośrodkami pomocy społecznej – w zakresie informowania o planowanych szkoleniach i bieżących ofertach pracy oraz w zakresie wymiany informacji w sprawach indywidualnych

dotyczących gotowości do podjęcia pracy i świadczeń przysługujących osobom bezrobotnym, będących jednocześnie podopiecznymi tychże ośrodków i realizacji programu prac społecznie użytecznych.

- Klubem Integracji Społecznej w Międzychodzie – w zakresie aktywizowania osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Diakonijną Spółką Zatrudnienia Sp. z o.o. w Kwilczu w zakresie rozpropagowania wśród bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym informacji o możliwości odbycia w Niemczech czterotygodniowych praktyk zawodowych na określonych stanowiskach pracy. Praktyki są organizowane we współpracy z niemieckim partnerem - firmą Diakonische Betriebe Kästorf GmbH z siedzibą w Kästorf (Diakonische Betriebe Sp. z o.o. w Kestorf) w ramach programu „Partnerstwo dla zatrudnienia”. Celem praktyk jest przygotowanie praktykantów do wykonywania zawodu lub przygotowanie do kształcenia zawodowego i odbywają się one pod opieką pedagogów i instruktorów. Praktykantom wypłacane jest stypendium w wysokości odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia, od którego opłacane są składki, łącznie z wypadkową. Praktyka odbywa się głównie na stanowiskach związanych z opieką nad osobami starszymi, w gastronomii, stolarstwie czy związanych z montażem elementów i podzespołów w przemyśle motoryzacyjnym. Praktykanci mają także, zagwarantowane przez stronę niemiecką darmowe noclegi i wyżywienie.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. w urzędzie zatrudnionych było 17 pracowników, w tym 7 pełniących funkcję doradcy klienta (indywidualnego i instytucjonalnego). Czterech pracowników w 2014 r. przebywało na rocznych urloпах macierzyńskich. Zmniejszenie stanu osobowego zbiegło się z reformą urzędu, jaką wprowadziły od 27 maja 2014 r. obszerne zmiany do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, co spowodowało wiele utrudnień organizacyjnych, jednakże nie spowodowało zakłóceń w bieżącej obsłudze klientów urzędu. Zmiany wprowadziły między innymi nowe formy aktywizacji bezrobotnych, nowe zadania urzędów pracy oraz zlikwidowały stanowisko lidera klubu pracy. W związku z tym zmianie uległ regulamin organizacyjny urzędu i jednolity rzeczowy wykaz akt. W drugiej połowie roku wiele uwagi poświęciliśmy szkoleniom pracowników związanym ze zmianą przepisów a także opracowaniu zasad, regulaminów i wzorów dokumentów dotyczących organizacji nowych form aktywizacji (np. bony: stażowy, zatrudnieniowy, zasiedleniowy, szkoleniowy, szkolenia z KFS, grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne – dot. zatrudniania bezrobotnego rodzica po przerwie związanej z wychowaniem dziecka).

Pracownicy podnosili kwalifikacje zawodowe w formie innych szkoleń finansowanych ze środków FP. Uczestniczyli ogółem w 33 szkoleniach.

Średnia płaca na koniec grudnia 2014 r., bez kadry kierowniczej wynosiła 2454 zł brutto na pracownika (z kadrami kierowniczą 2908 zł na osobę). Wynagrodzenia wraz z pochodnymi i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym stanowiły 91,3% całego budżetu urzędu.

Po raz pierwszy, w wyniku zmian wprowadzonych do ustawy, urząd otrzymał z MPiPS dodatkowe środki finansowe w kwocie 76 200 zł z przeznaczeniem na nagrody dla pracowników. Środki na nagrody otrzymały urzędy, które wykazały się w roku poprzednim najwyższą efektywnością zatrudnieniową realizowanych form aktywizacji bezrobotnych, najniższą efektywnością kosztową tych form oraz zatrudniające wymaganą liczbę pracowników kluczowych, czyli doradców zawodowych, pośredników pracy i innych wymienionych w ustawie.

W wyniku załatwianych spraw wydano 6185 decyzji administracyjnych. Od 12 z nich wniesiono odwołania, z tego w 9 przypadkach urząd uwzględnił argumenty stron i zmienił decyzję. Jedno odwołanie zostało rozpatrzone przez Wojewodę – jako organ II instancji i utrzymane przez niego w mocy, a dwa przekazane do ponownego rozpatrzenia. Poza tym zawarto 336 umów cywilno prawnych, wydano 6944 zaświadczenia osobom bezrobotnym, 466 zaświadczeń dla instytucji (ZUS, Komornik, Sąd, OPS, Policja i Prokuratura itp.), 51 zaświadczeń o udzielonej pomocy publicznej oraz ponad 1200 PIT-ów.

W 2014 r. w PUP w Międzychodzie przeprowadzono dwie kontrole:

- przez WUP Poznań jako instytucję pośredniczącą – w zakresie realizacji projektu w ramach Priorytetu VI, Działanie 6.1.3 POKL „Twój wybór Twój sukces” – kontrola wykazała tylko nieznaczne uchybienia,
- przez Wydział Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego – w zakresie prawidłowości stosowania i realizacji standardów usług rynku pracy w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 26 maja 2014 r. – kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

Pozostałe działania urzędu w 2014 r. - w sferze organizacyjno administracyjnej - sprowadzały się głównie do bieżącego utrzymania ciągłości jego działania, racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi i sprawnej obsługi interesantów.

Rok 2015

Obecnie, w roku bieżącym posiadamy na aktywizację osób bezrobotnych kwotę **3 551 600 zł**, przyznaną algorytmem. To o 558 900 zł więcej niż w roku poprzednim.

Składają się na nią środki przyznane algorytmem:

- z FP w wysokości **1 936 200 zł**,

- z EFS w wysokości **1006 200 zł** w ramach PO WER, priorytet inwestycyjny 8.ii – *trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych*,

- z EFS w wysokości **540 000 zł** w ramach WRPO, priorytet inwestycyjny 8.i - *dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy*

oraz z rezerwy MPiPS w kwocie **69 200 zł** na aktywizację osób należących do grup ryzyka na lokalnym rynku pracy.

Ponadto w roku bieżącym ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego urząd będzie finansować lub dofinansowywać kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników, którzy mają ukończone 45 lat życia. Na ten cel pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie o wartości 810 tys. zł, i na taką kwotę mamy już decyzję Ministra Pracy. Na chwilę obecną wnioski w tej sprawie złożyło 7 pracodawców. Dotyczą one szkoleń 106 pracowników, z czego 3 szkolenia w których uczestniczyło 6 osób już się zakończyły. Ogólny koszt zgłoszonych szkoleń, finansowany z KFS wyniesie 545 460 zł. Pozostała do wykorzystania kwota 264 540 zł jest nadal do dyspozycji pracodawców. Obecnie prowadzimy rozmowy z kilkoma zainteresowanymi firmami.

Jeśli chodzi o poziom bezrobocia, to na koniec I kwartału tego roku zarejestrowanych było 1119 osób bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 9,4%.

W pierwszych trzech miesiącach tego roku pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na 471 pracowników – tyle było ofert pracy, nie wliczając staży i prac społecznie użytecznych.

Największe zapotrzebowanie - na 185 pracowników złożyła na początku lutego firma STEINPOL Sp. z o.o. z siedzibą w Rzepinie (to polski pion światowego koncernu meblowego STEIHOFF, z siedzibą w RPA), która planowała kupić fabrykę CHRISTIANAPOL. Firma zamierzała zatrudnić tapicerów, szwaczki, stolarzy, montażyistów, pracowników produkcji oraz kierowników wydziałów produkcyjnych. Jednak do kupna fabryki nie doszło, firma – jak podała w piśmie z dnia 17 marca 2015 r. – z uwagi na zmianę czynników ekonomicznych i ograniczonych możliwości inwestycyjnych uznała za niemożliwe rozpoczęcie działalności na terenie byłej fabryki

CHRISTIANAPOL. Także w marcu syndyk masy upadłości firmy CHRISTIANAPOL ogłosiła kolejny przetarg na sprzedaż jej majątku. Termin składania ofert upłynął 9 kwietnia b.r. Z informacji telefonicznej uzyskanej w dniu 13 kwietnia 2015 r. od Pani Mikołajewicz – syndyka masy upadłości wynika, że w wyniku ogłoszonego przetargu nie wpłynęła żadna oferta, co oznacza, że na bazie majątku byłej fabryki CHRISTIANAPOL w najbliższym czasie nie powstaną żadne miejsca pracy.